

Monitorizarea mass-media în campania electorală pentru alegerea başcanului UTA Gagauz Yeri

Raport nr. 4
11 – 17 noiembrie 2006

Proiectul “**Alegeri Libere și Corecte pentru Guvernatorul (Bașcanul) Găgăuziei (Gagauz-Yeri)**” este finanțat de Fundația Eurasia, Reprezentanța în Moldova cu surse ale Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Agenției Suedeze pentru Cooperare și Dezvoltare Internațională (SIDA/ASDI) și ale Fondului Național pentru Democrație, SUA.

Realizarea acestui proiect este posibilă datorită sprijinului financiar acordat de poporul american prin Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate în acest document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția USAID sau guvernului american.

1. Date generale

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice referitor la comportamentul mass-media în perioada electorală pentru alegerea bașcanului UTA Gagăuzia.

1.2 Perioada de monitorizare – 9 octombrie 2006 – 17 decembrie 2006 – cuprinde campania electorală cu două tururi de scrutin.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

- forma de proprietate (publică și privată)
- audiența/ impactul
- limba difuzării

1.4 Mass-media monitorizate:

TV

Moldova 1, NIT, TV Găgăuzia

Radio

Radio Moldova, Radio Găgăuzia

Presa scrisă

1.5 Orarul monitorizării

TV

Luni-vineri

06:30 – 09:00 și 17:00 – 22:30

Sâmbătă-duminică

06:30 – 22:30

Radio

Luni-duminică

06:00 – 24:00

1.1 Cadrul metodologic

Metodologia monitorizării a fost elaborată de Oxford Media Research pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru Libertatea de Exprimare (OICGLE) “Articolul 19”. Caracteristicile acestei metodologii sînt următoarele: 1) folosirea unui spectru larg de indicatori cantitativi, inclusiv tipul, durata, tematica, circumstanțele mediatizării, subiecții știrilor, frecvența și durata aparițiilor anumitor persoane în buletinele de știri, sursele știrilor. 2) componenta calitativă mai dezvoltată decît în alte metodologii, stabilindu-se pîrtinirea postului monitorizat în reflectarea evenimentelor. Aceasta se face prin metode calitative, care includ evaluarea contextului și a factorilor care influențează comportamentul mass-media: fiecare știre este supusă unei evaluări de conținut și de context, pentru a determina dacă sînt favorabile sau defavorabile unui sau altui partid /unei sau altei formațiuni politice. Un conținut și/sau un context al știrii pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul postului care difuzează știrea. E posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre subiecți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional. Numai dacă există tendința,

pe o anumită perioadă de timp, ca unul dintre subiecți să fie favorizat sau defavorizat, atunci vom se considera că e vorba despre un dezechilibru.

1.7 Echipa

Proiectul este realizat de către Asociația Presei Independente.

2. Candidați înregistrați de către Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia pentru alegerile bașcanului:

Gheorghe Tabunșcic, independent

Aleksandr Stoianoglu, independent

Nicolai Dudoglu, independent

Mihail Formuzal, independent

3. Concluzii generale

Radio și TV

Începînd cu luna noiembrie, se înregistrează tendința de reducere a implicării posturilor audiovizuale cu acoperire națională – *TV Moldova 1*, *Radio Moldova*, *NIT* - în sprijinirea actualului bașcan Gheorghe Tabunșcic. În perioada 11-17 noiembrie *NIT* nu a făcut referințe, directe sau indirecte, la vreunul dintre candidați, *Radio Moldova* a păstrat o atitudine neutră, iar *Moldova 1* l-a favorizat, indirect, pe Gh.Tabunșcic doar într-o singură știre, difuzată în rusă și română.

Posturile regionale – *Radio și TV Găgăuzia* au adoptat o atitudine similară cu o săptămîină mai târziu, decît posturile cu acoperire națională, evitînd în același timp să difuzeze știri critice la adresa contracandidaților lui Tabunșcic. În perioada 11-17 noiembrie se observă o tendință de echilibrare a frecvenței de mediatizare a concurenților electorali, ajungîndu-se la situația cînd *Radio Găgăuzia* nu îi vizează pe nici unul dintre candidați. Această nouă politică editorială îl favorizează indirect pe actualul guvernant, deoarece, spre deosebire de concurenții săi, el are mai puțină nevoie de publicitate.

Singurele emisiuni de dezbatere din această perioadă au fost organizate la *Radio Găgăuzia și TV Găgăuzia* luni, 13 noiembrie, în timpul amiezii și după amiază, adică în orele de minimă audiență. La dezbateri au participat doar doi dintre cei patru concurenți electorali.

Presa scrisă

Și ziarele publice regionale demonstrează în ultima perioadă de monitorizare o înclinație spre echilibru. Se mențin pe pozițiile de ușoară favorizare a actualului bașcan ziarele “Znamea” (care îl pune în lumină negativă pe Mihail Formuzal), “Vesti Gagauzii” și, într-o măsură mai pronunțată, ziarul cu acoperire națională - “Nezavisimaia Moldova”. Atitudinea față de ceilalți candidați e, în general, neutră.

Excepția o prezintă, ca și în perioada precedentă, ziarul independent „Nastoiiascee Znamea” (Ceadîr-Lunga), care îl sprijină pe candidatul independent Mihail Formuzal, actualul primar al orașului Ceadîr-Lunga, și reflectă activitatea actualului bașcan de pe poziții critice.

În ansamblu, ca și în perioadele precedente de monitorizare, ziarele publice evită materialele critice la adresa candidaților. Ele publică în schimb tot mai multă publicitate și materiale de educație electorală.

4. Datele monitorizării

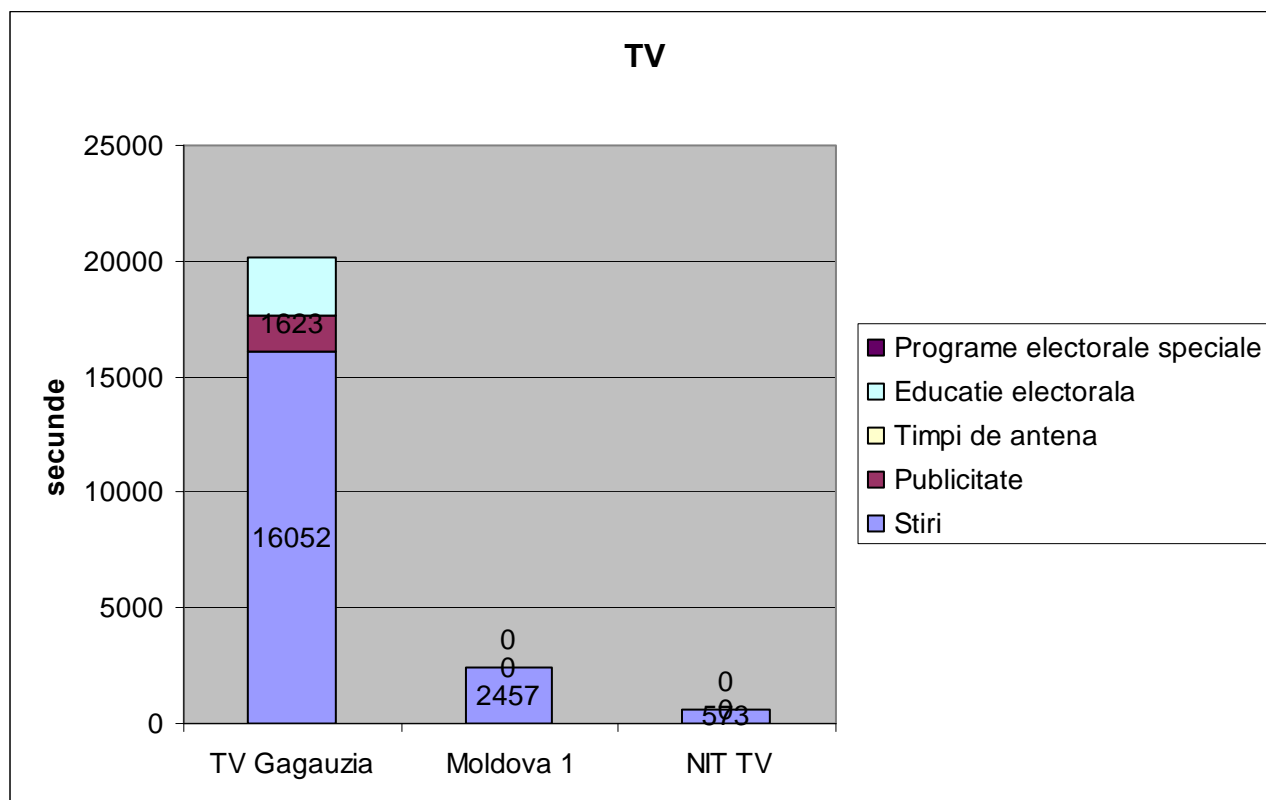
4.1 Implicarea în campania electorală

4.1.1 Radio și TV

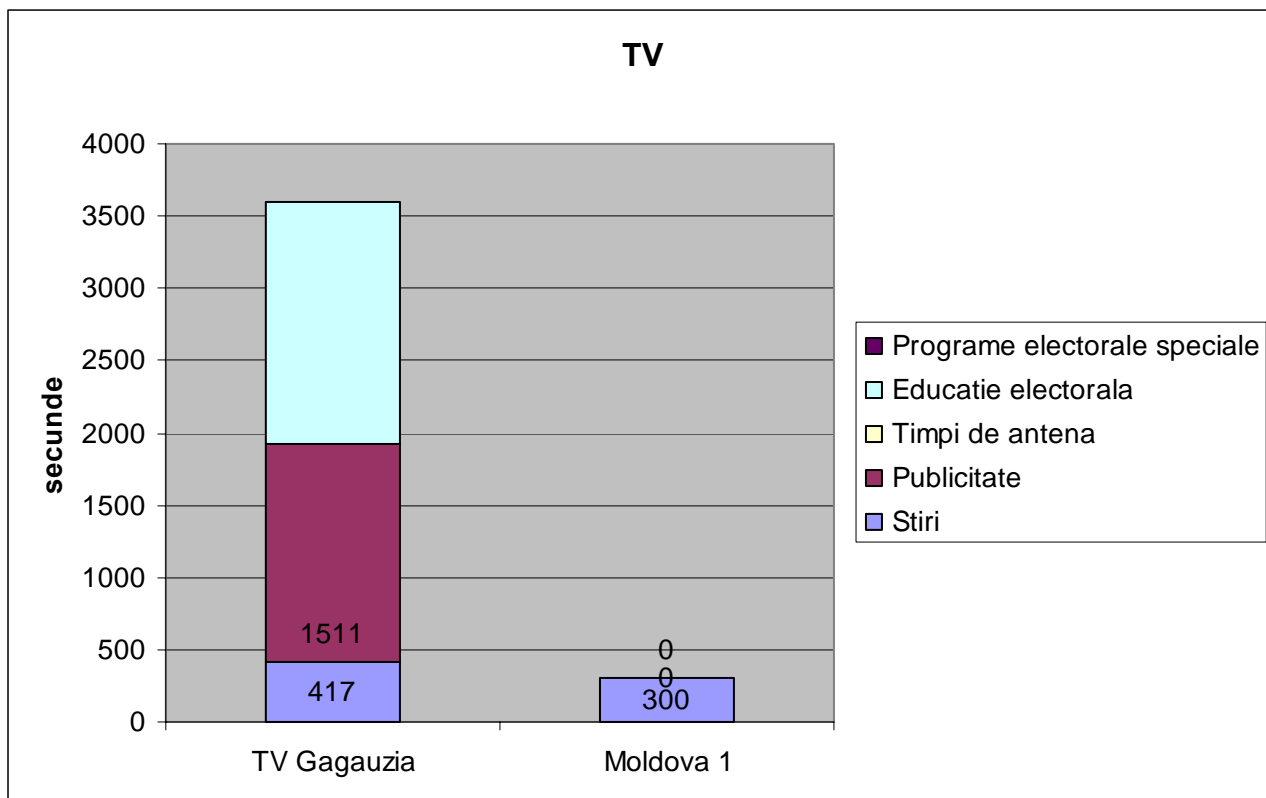
În perioada 11-17 noiembrie 2006, comparativ cu perioadele precedente de monitorizare, 9-octombrie – 10 noiembrie 2006, posturile cu acoperire națională *TV Moldova 1*, *NIT*, *Radio Moldova* înregistrează o implicare simbolică în campania electorală din Autonomia Găgăuză.

În perioada respectivă, la *TV Găgăuzia* și *Radio Găgăuzia* se atestă o reducere a ponderii știrilor în favoarea publicității și educației electorale. De menționat că la *TV Găgăuzia* publicitatea electorală este inserată, în câteva cazuri, în programe de cultură (filme artistice, o emisiune muzicală).

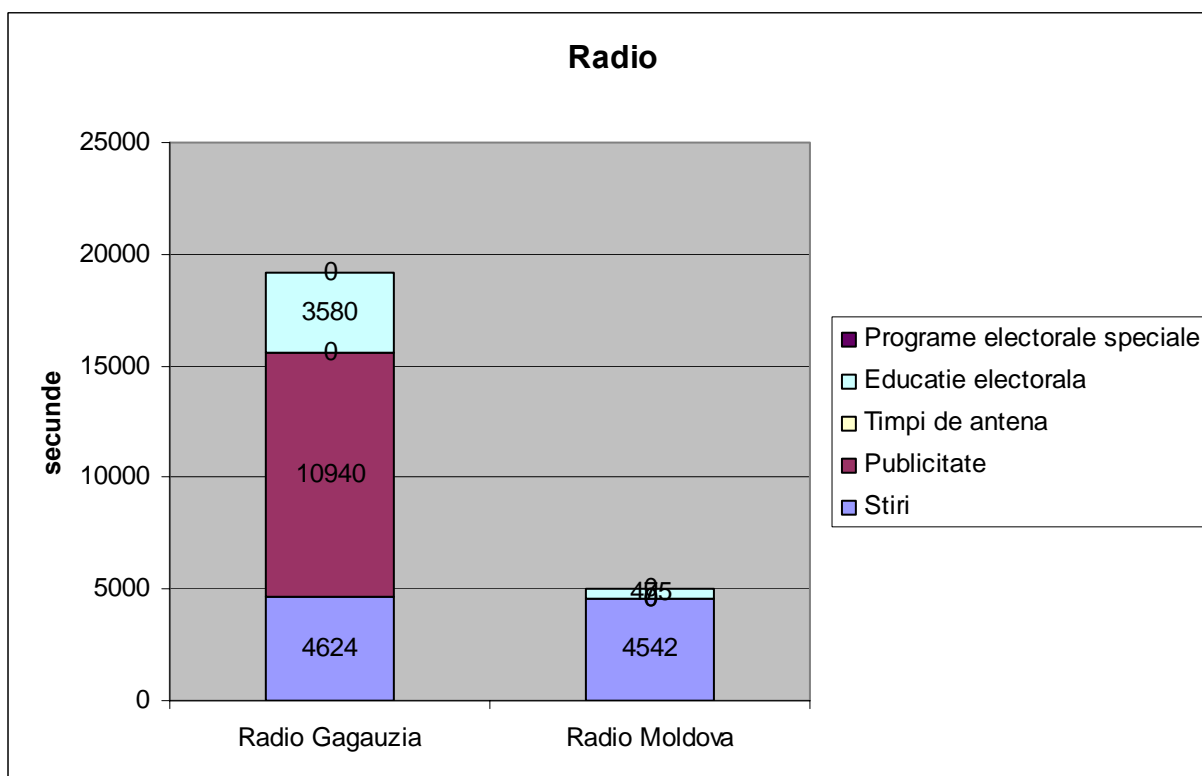
9 octombrie – 17 noiembrie 2006

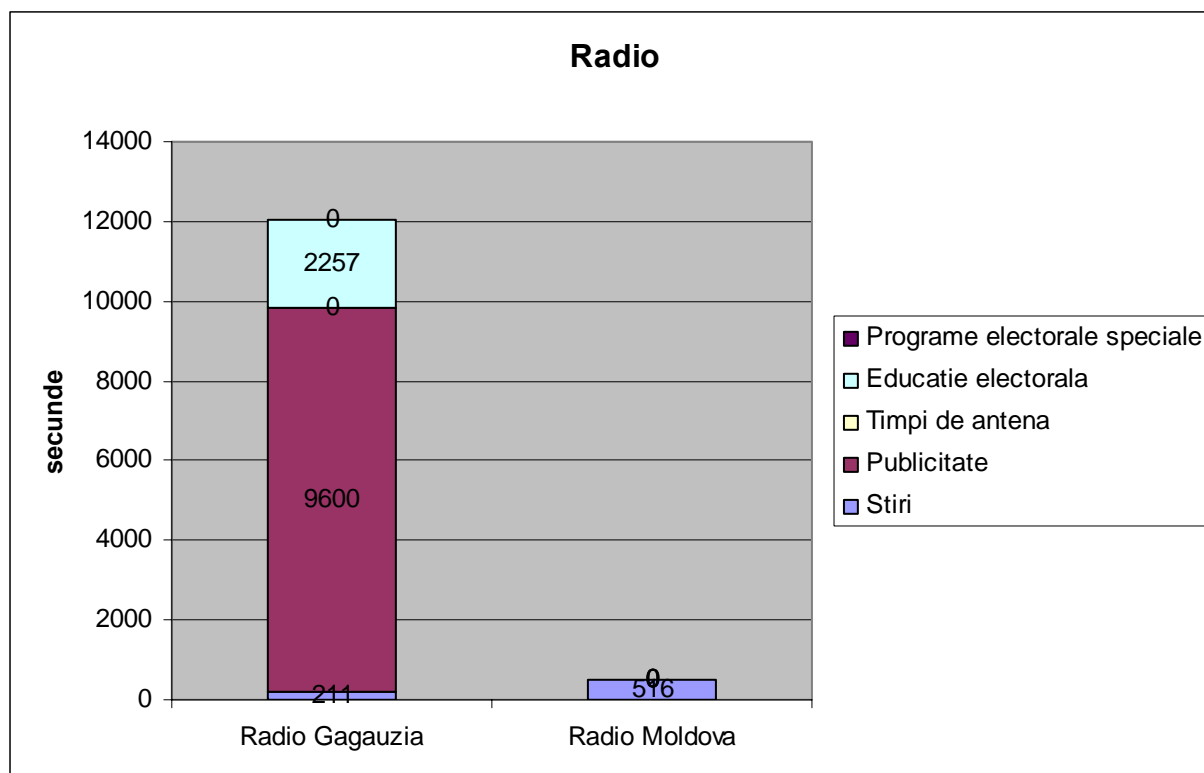
11-17 noiembrie 2006

9 octombrie – 17 noiembrie 2006

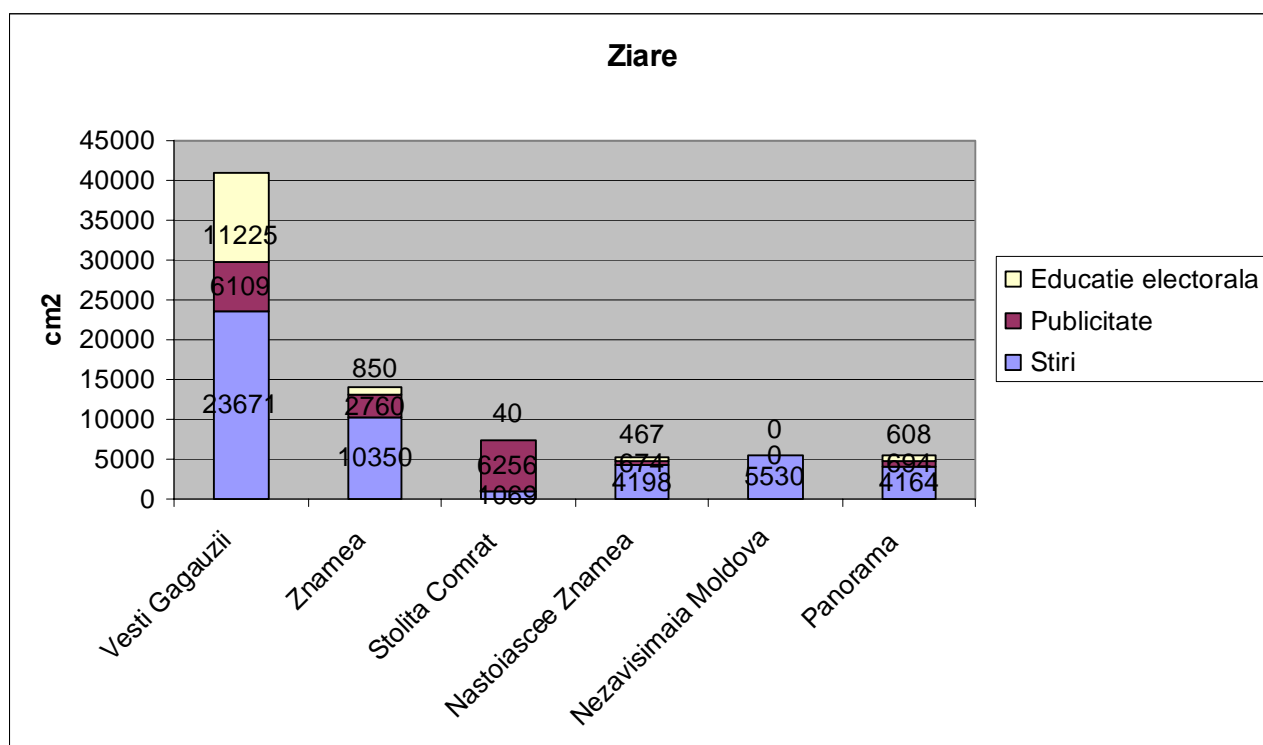
11-17 noiembrie 2006

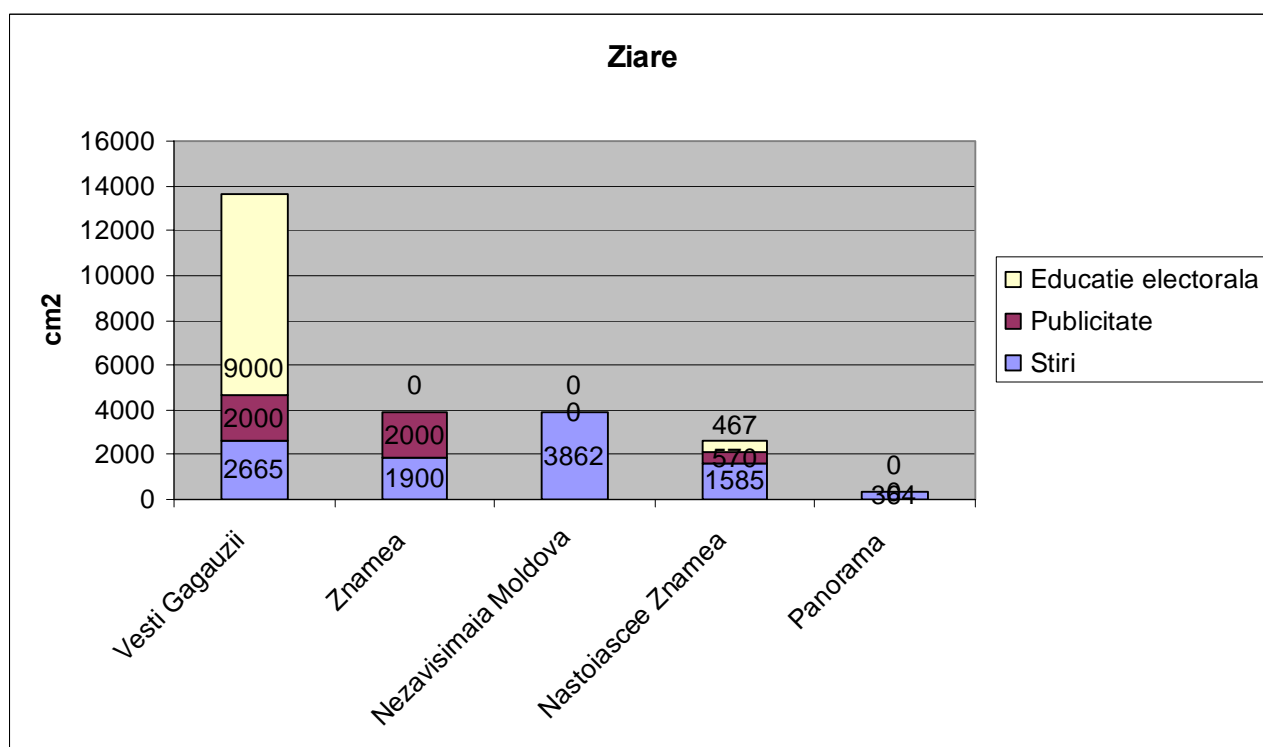
4.1.2 Ziare

În ultima perioadă a monitorizării, „Vesti Gagauzii” a publicat cele mai multe materiale de educație electorală. De asemenea, „Vesti Gagauzii” și „Znamea” a oferit candidaților cel mai mult spațiu pentru publicitate electorală.

9 octombrie -17 noiembrie 2006

11-17 noiembrie 2006

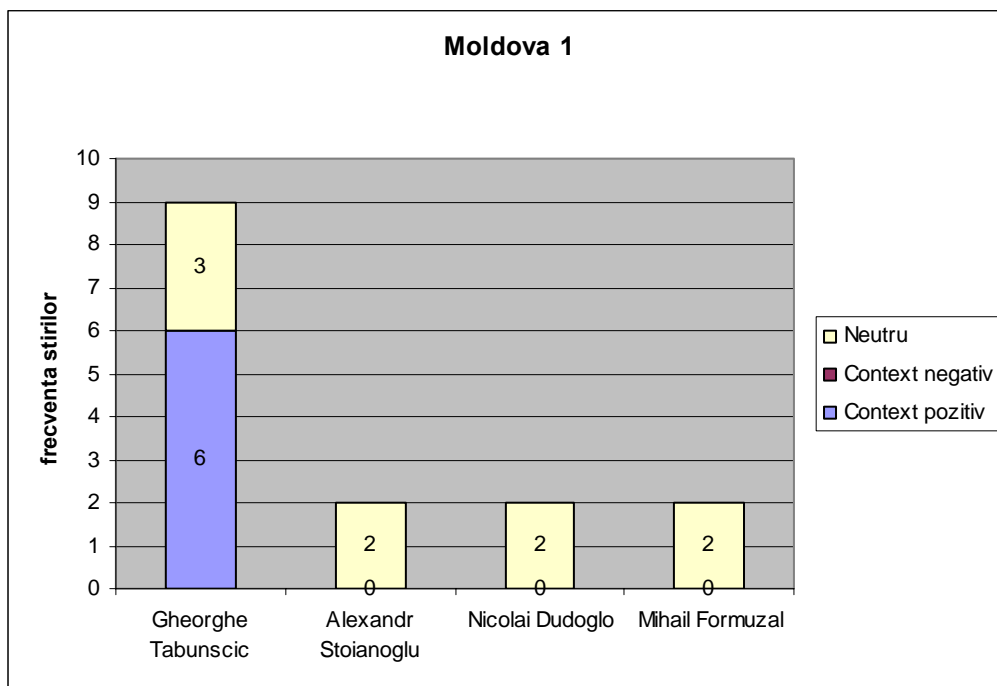

4.2 Candidații vizați, direct sau indirect, în buletinele de știri, frecvența și contextul mediatizării.

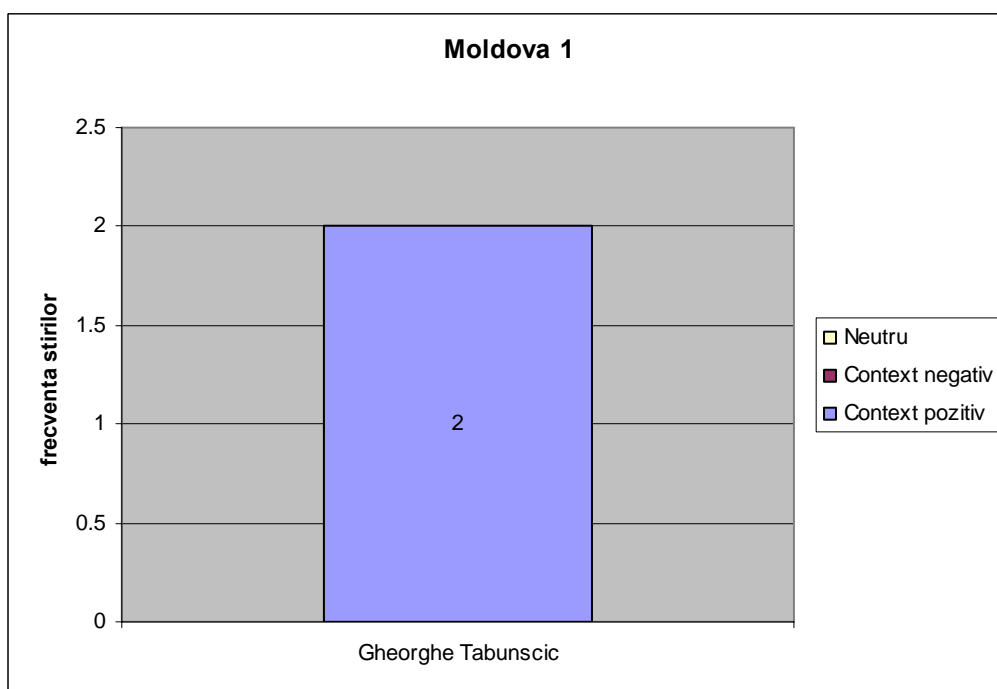
4.2.1 TV

Spre deosebire de perioadele precedente, în perioada 11-17 noiembrie, *TV Găgăuzia* a prezentat numai știri neutre cu referire la toți candidații. *Moldova 1* a difuzat un reportaj despre sădirea pădurilor noi în Gagauz Yeri, în care sunt elogiute rezultatele ultimilor ani, favorizându-l, indirect, pe actualul bașcan. *NIT* nu a difuzat nici o știre privind alegerile din Autonomia Găgăuză.

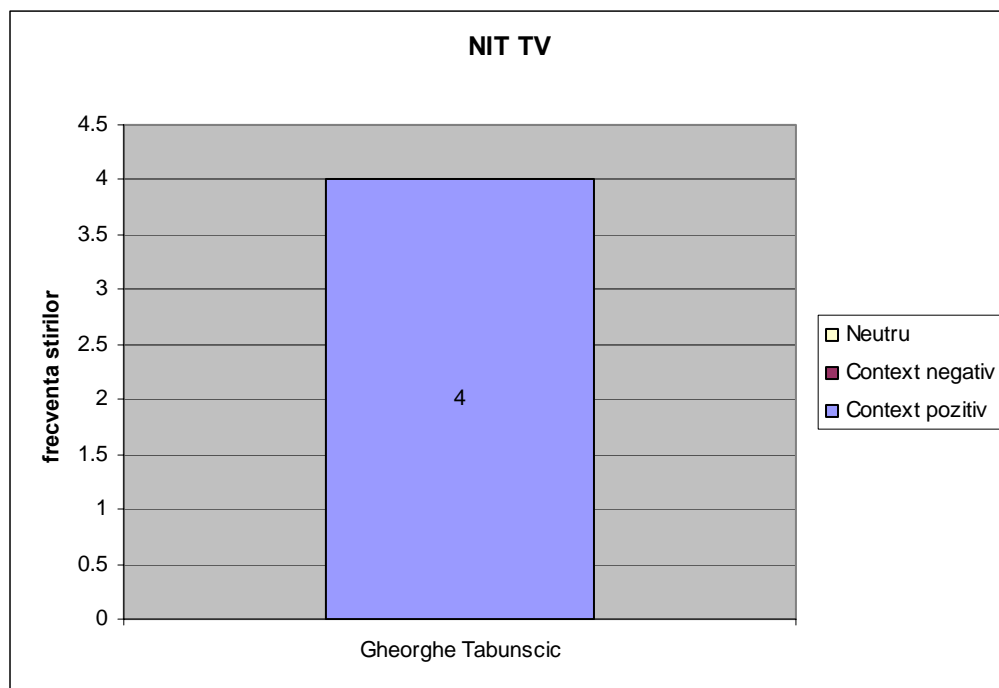
9 octombrie -17 noiembrie 2006

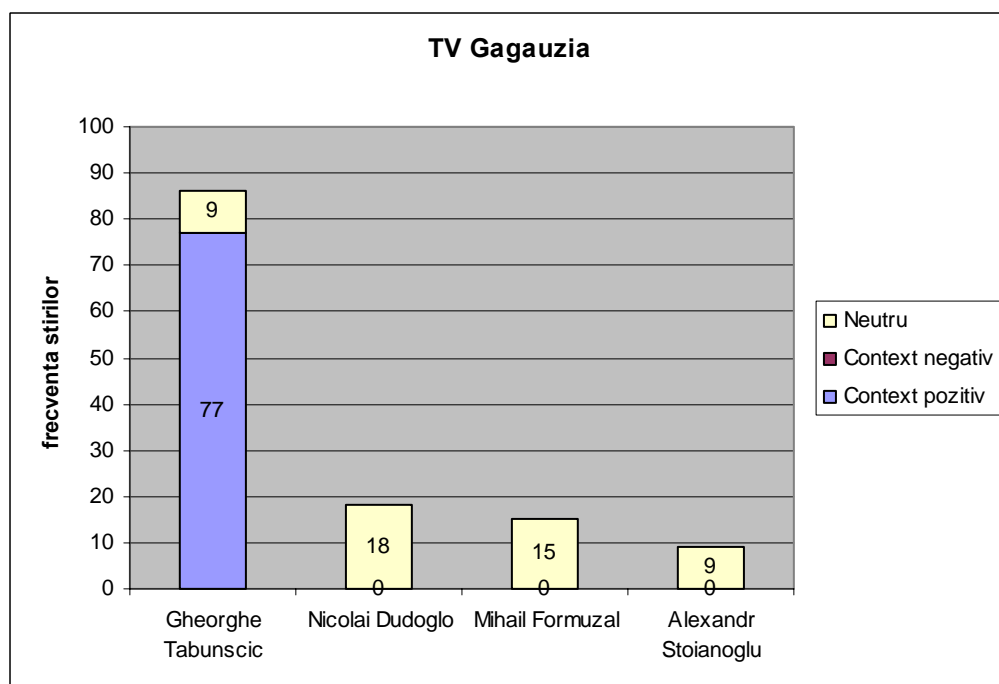
11-17 noiembrie 2006

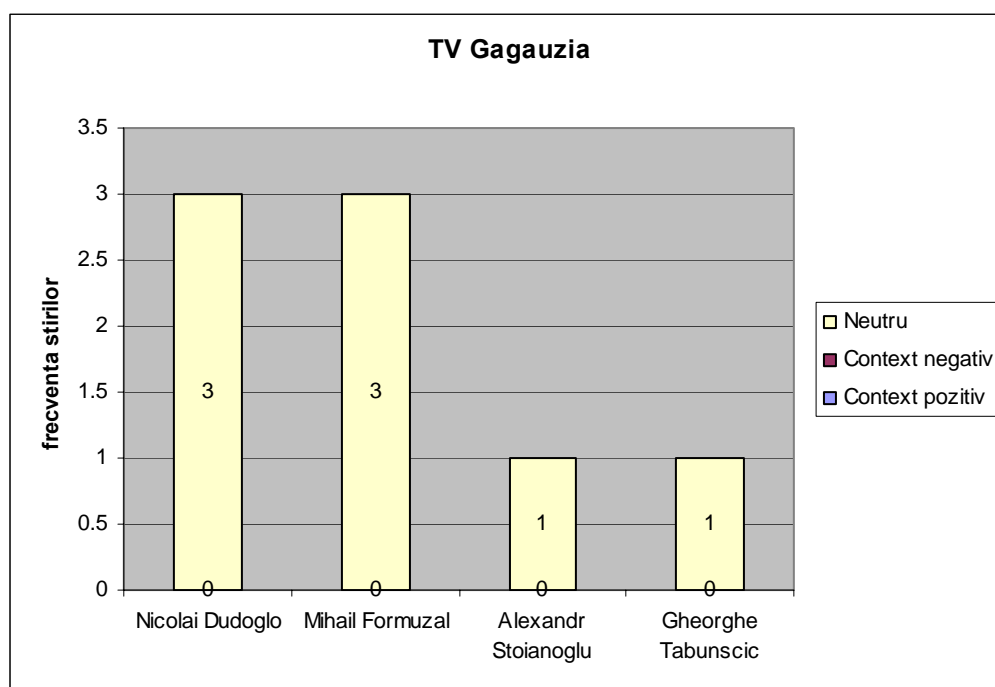
9 octombrie -17 noiembrie 2006

9 octombrie -17 noiembrie 2006

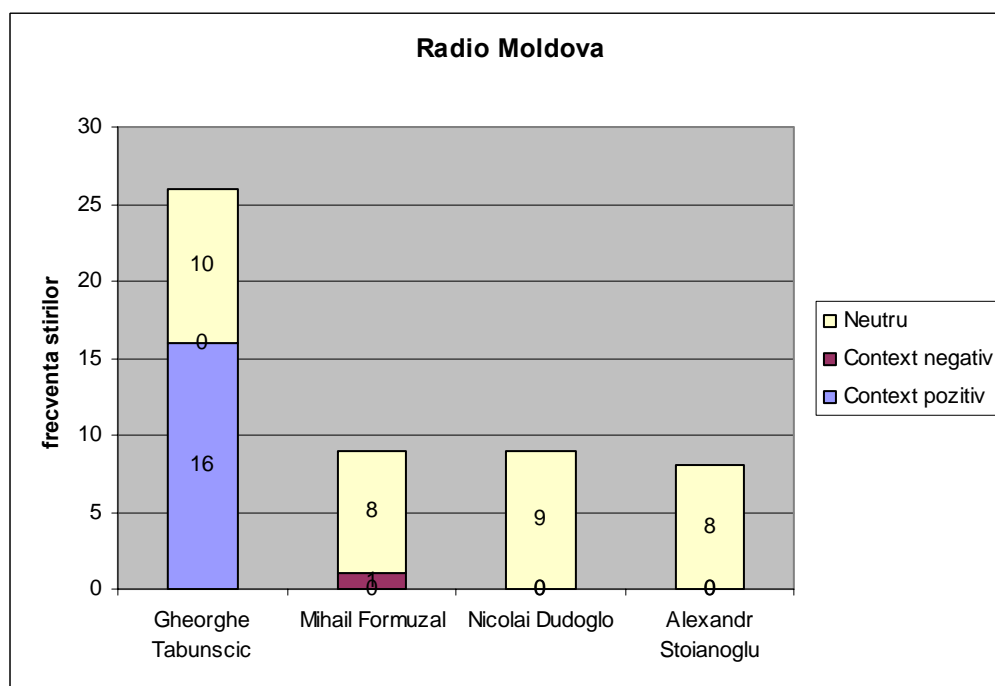
11-17 noiembrie 2006

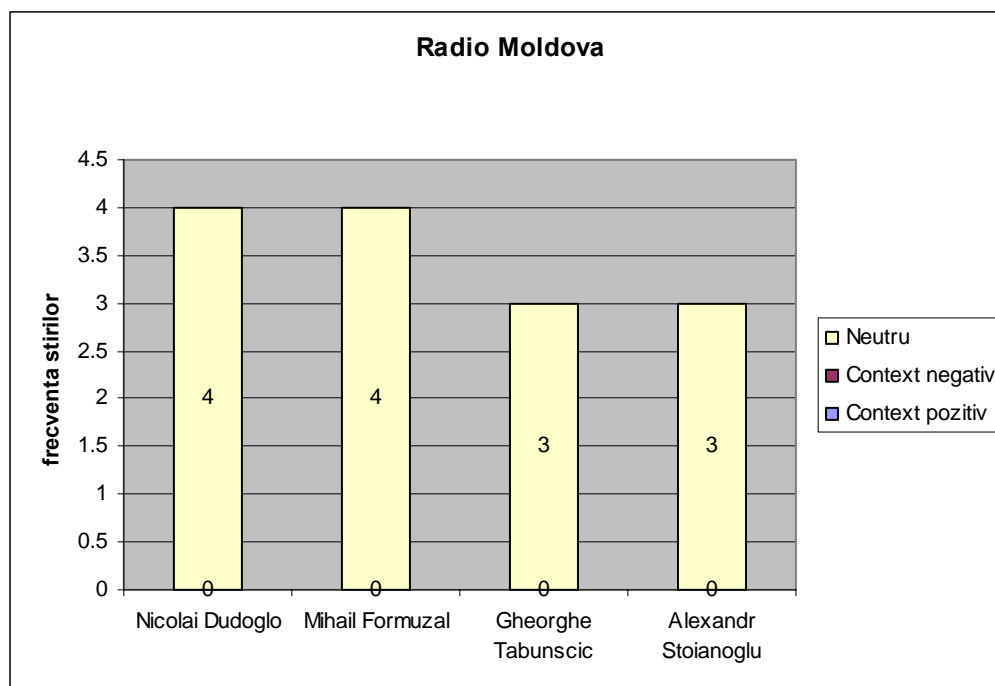
4.2.2 Radio

În perioada 11-17 noiembrie *Radio Moldova* nu-l mai favorizează în știrile sale pe Gh. Tabunșcic, difuzând câteva știri neutre. În buletinele de știri ale *Radio Găgăuzia* sunt ignorați toți concurenții la postul de bașcan, comparativ cu perioadele precedente când a mediatizat activitatea actualului bașcan. Această dezangajare este în favoarea lui Tabunșcic, și în devafoarea celorlalți concurenți mai puțin cunoscuți publicului.

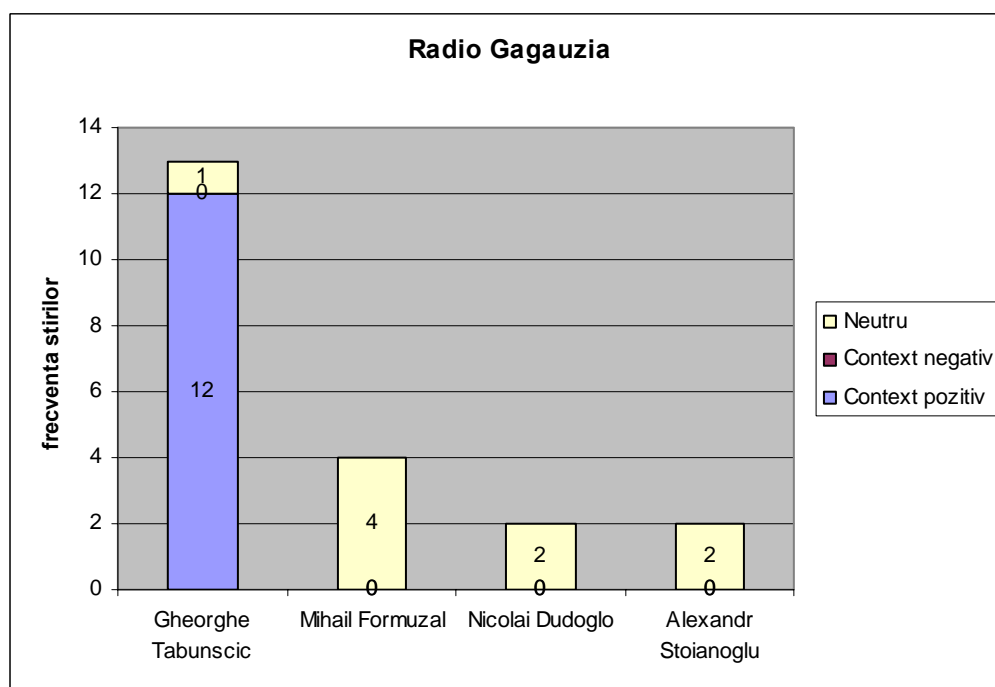
9 octombrie -17 noiembrie 2006

11-17 noiembrie 2006

9 octombrie -17 noiembrie 2006

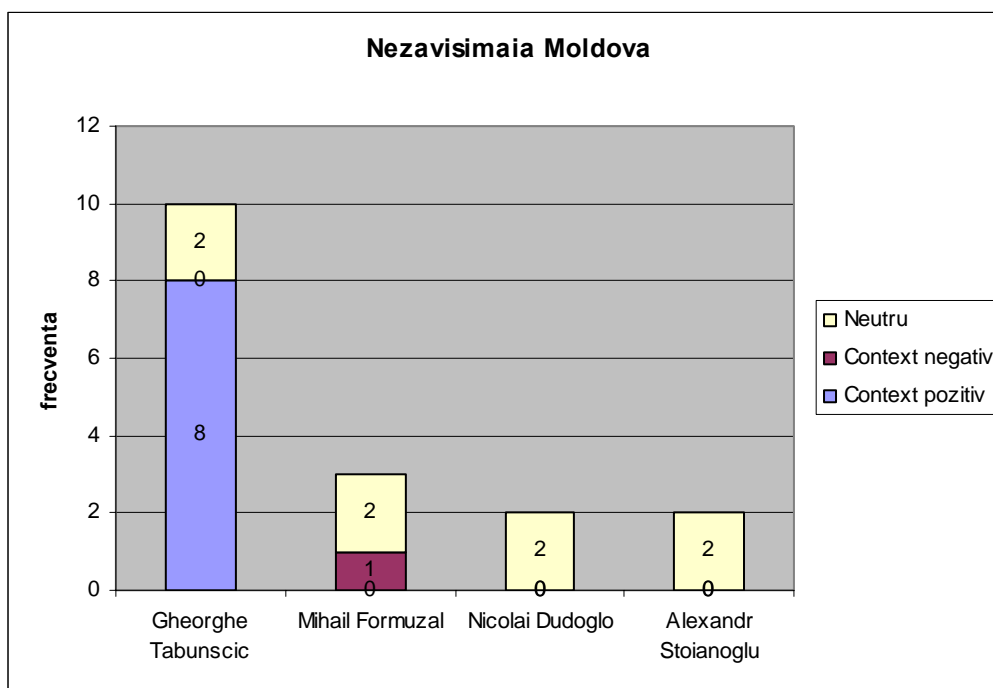

4.2.3 Presa scrisă

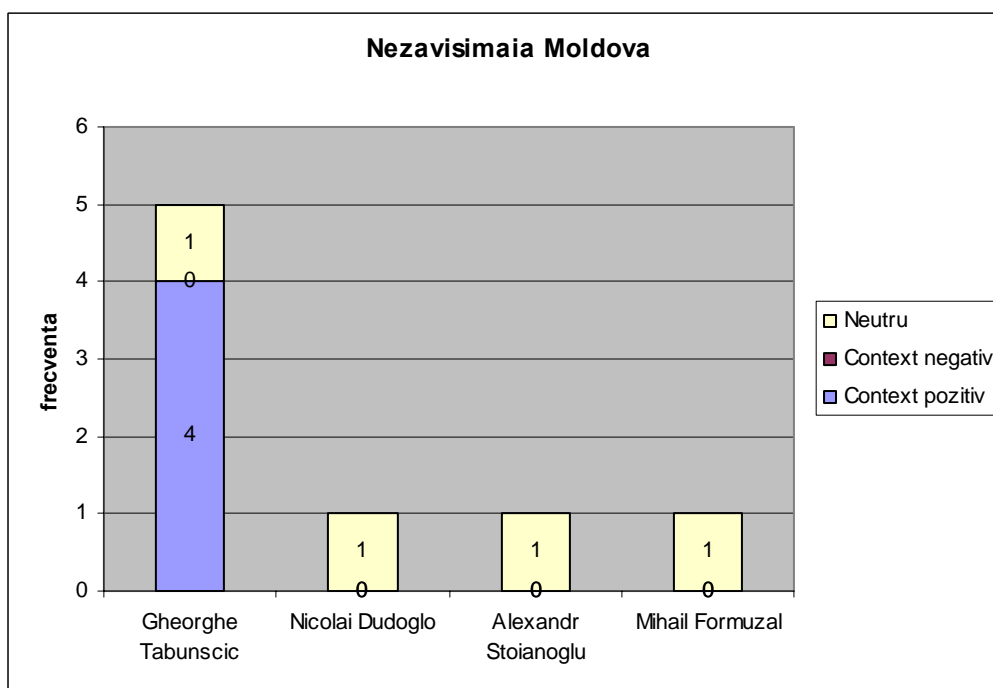
În perioada 11-17 noiembrie 2001, ziarele „Nezavisimaia Moldova” și „Znamea” (Ceadâr-Lunga) rămân pe pozițiile favorizării evidente a actualului bașcan și defavorizării contracandidatului său Mihail Formuzal. „Vesti Gagauzii” l-a prezentat pe Gh. Tabunșcic în context pozitiv doar într-un singur caz. „Panorama” (Vulcănești) a păstrat neutralitate, mediatizându-i în știri, în context neutru, doar pe N. Dudoglo și A. Stoianoglu, ignorându-i pe ceilalți candidați.

Ziarul independent „Nastoiășce Znamea” a continuat să-l sprijine pe Mihail Formuzal și să-l prezinte în lumină negativă pe candidatul sprijinit de PCRM – Gh. Tabunșcic.

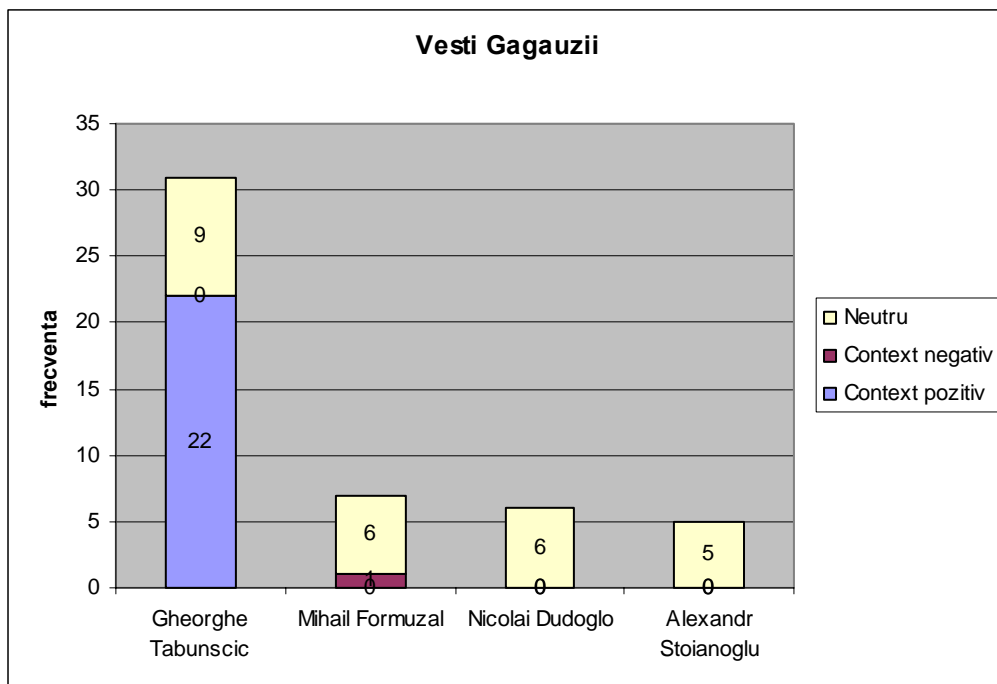
9 octombrie -17 noiembrie 2006

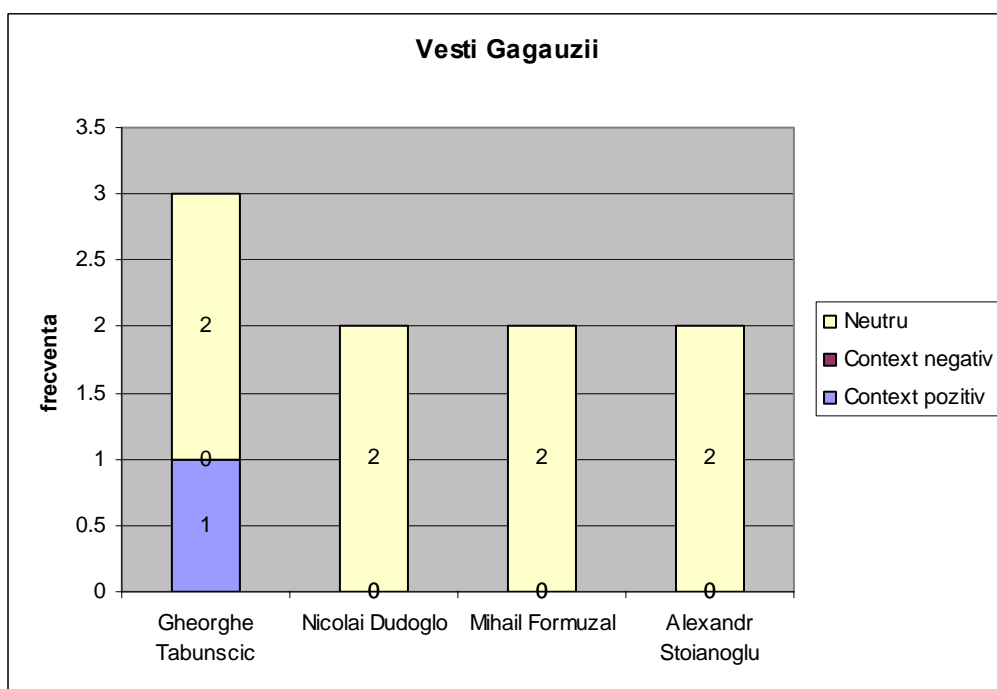
11-17 noiembrie 2006

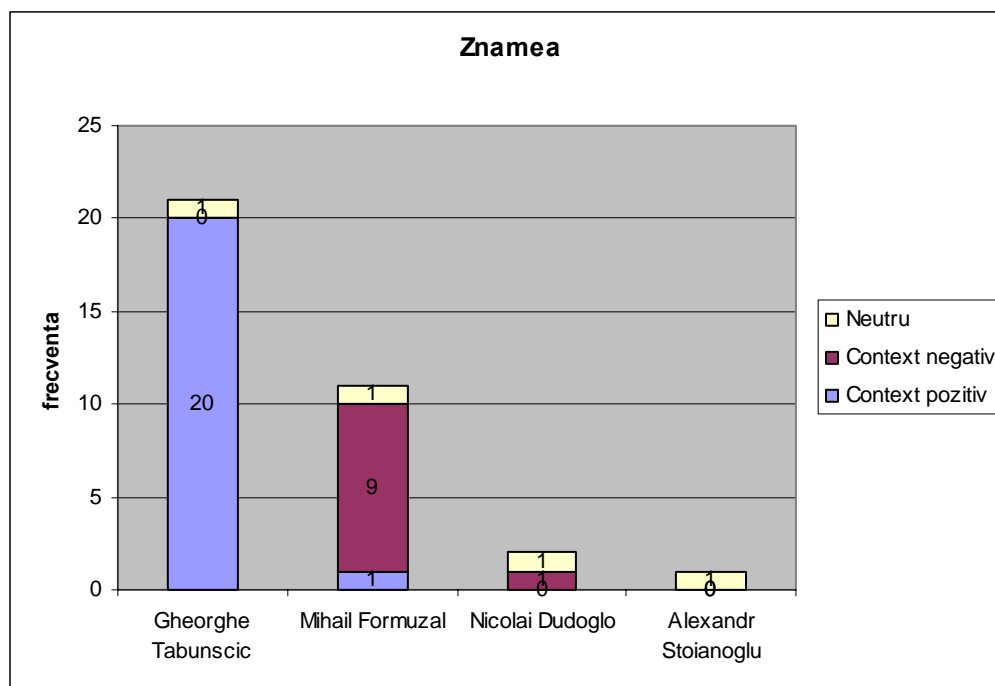
9 octombrie -17 noiembrie 2006

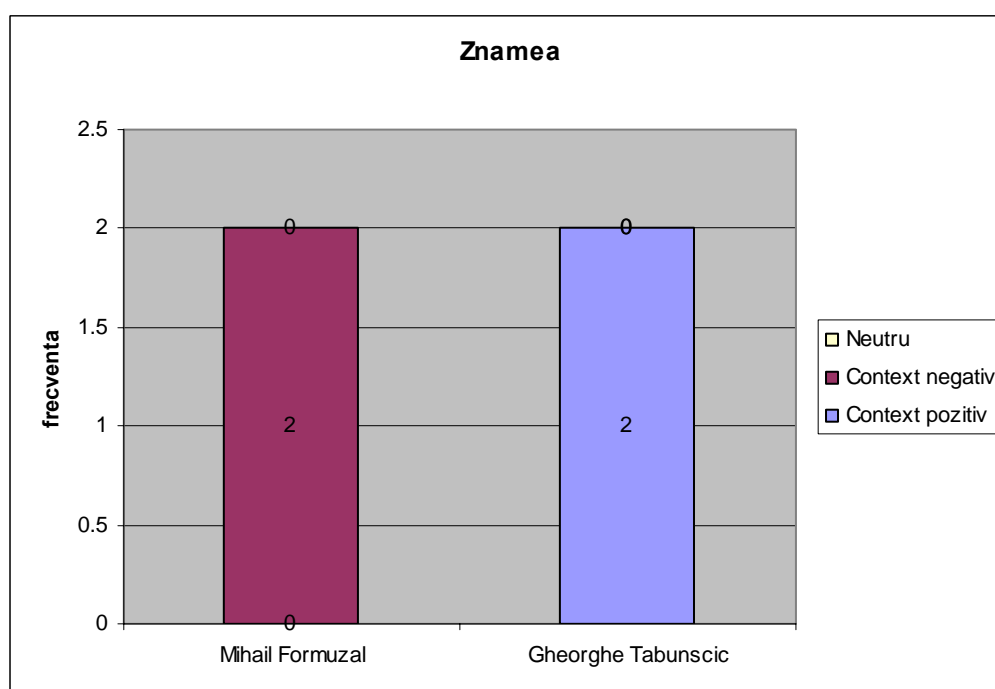
11-17 noiembrie 2006

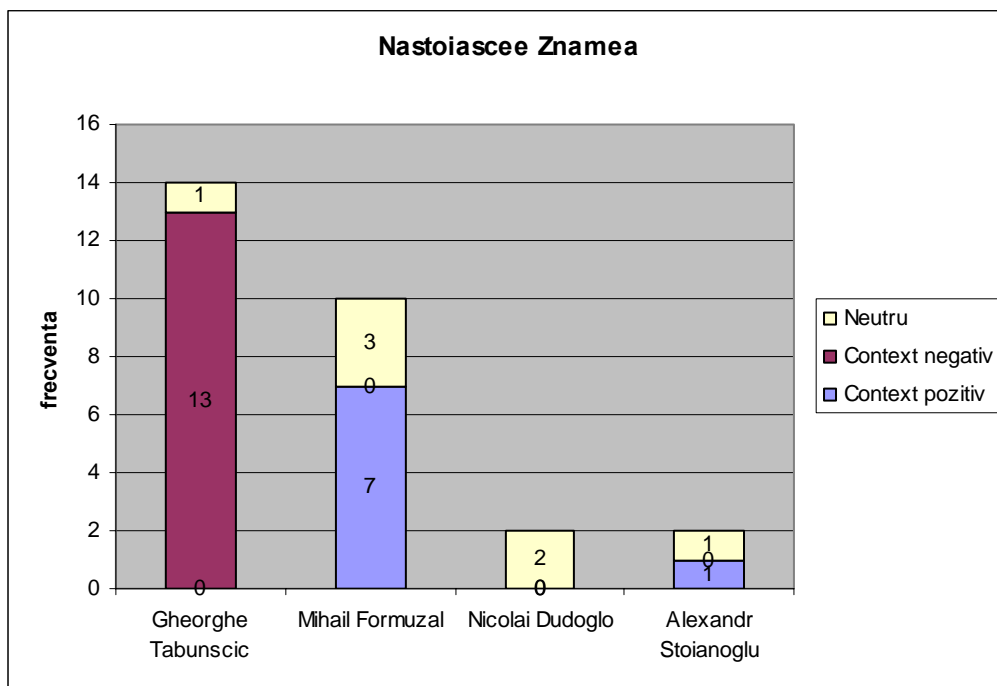
9 octombrie -17 noiembrie 2006

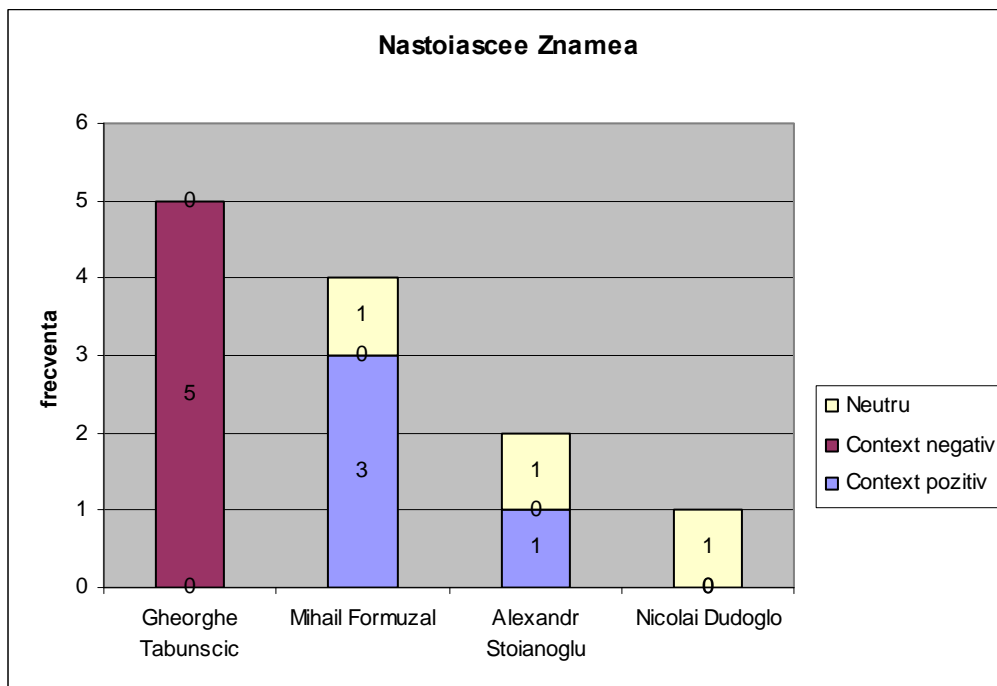
11-17 noiembrie 2006

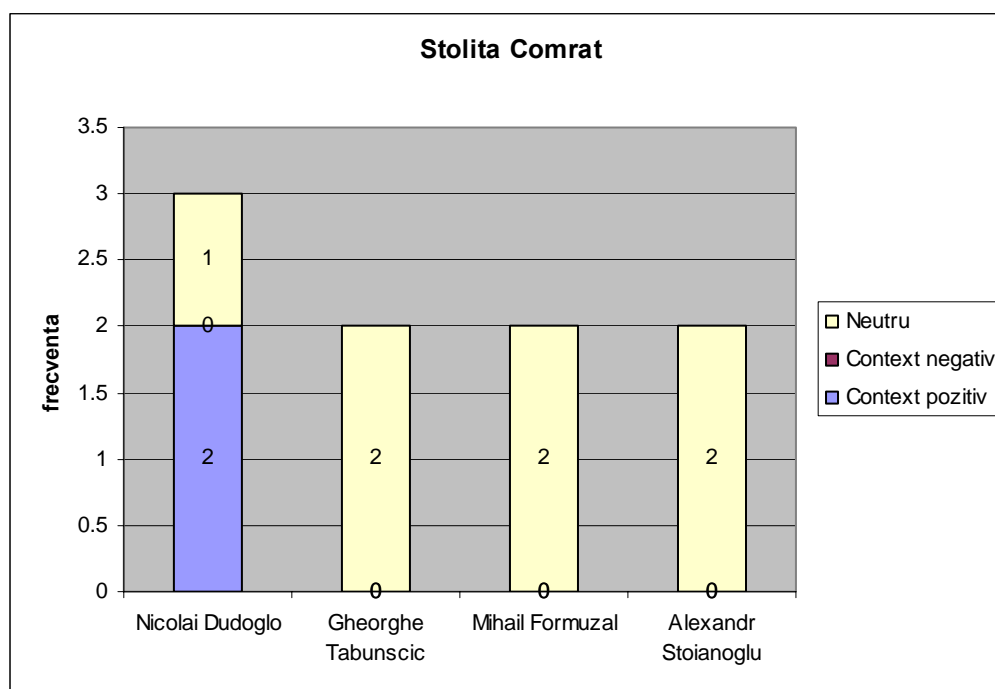
9 octombrie -17 noiembrie 2006

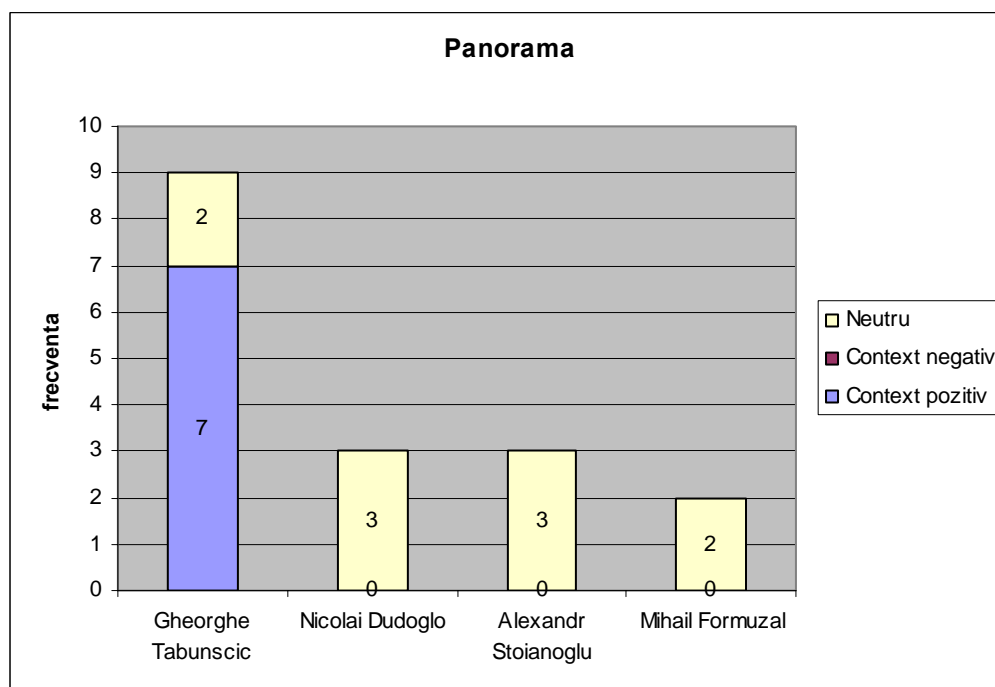
11-17 noiembrie 2006

9 octombrie -17 noiembrie 2006

9 octombrie -17 noiembrie 2006

11-17 noiembrie 2006

